

## POSTANOWIENIE

Dnia 10 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba

SSN Jarosław Matras (sprawozdawca)

w sprawie K. S.

skazanego z art. 244 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 10 lutego 2026 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od postanowienia Sądu Rejonowego w Rzeszowie

z dnia 18 kwietnia 2024 r., sygn. akt VI Ko 6313/23 (X K 763/21),

w przedmiocie zarządzenia wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności

na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w. i art. 15 § 1 k.k.w.

### p o s t a n o w i ł:

I. uchylić zaskarżone postanowienie i umorzyć postępowanie wykonawcze w przedmiocie zarządzenia wykonania wobec K. S. warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności;

II. wydatkami postępowania kasacyjnego obciążyć Skarb Państwa.

Jerzy Grubba

Waldemar Płóciennik

Jarosław Matras

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 września 2021 r., sygn. akt X K 763/21, Sąd Rejonowy w Rzeszowie uznał oskarżonego K. S. za winnego popełnienia zarzucanego mu

przestępstwa z art. 244 k.k., za które wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby dwóch lat. Wyrokiem tym orzeczono także środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat oraz obciążono skazanego kosztami sądowymi.

Wyrok nie został zaskarżony i uprawomocnił się w dniu 6 października 2021 r.

Postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2024 r., sygn. akt VI Ko 6313/23, Sąd Rejonowy w Rzeszowie na podstawie art. 75 § 2 k.k. zarządził wykonanie kary 6 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem z dnia 28 września 2021 r., sygn. akt X K 763/21. Postanowienie to nie zostało zaskarżone i uprawomocniło się w dniu 14 maja 2024 r.

Kasację od tego postanowienia wniósł Prokurator Generalny, który zaskarżając je w całości na korzyść skazanego zarzucił mu:

*„rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest art. 75 § 2 i 4 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 września 2023 r.) w zw. z art. 4 § 1 k.k., poprzez zarządzenie wobec skazanego K. S. , na podstawie art. 75 § 2 k.k., wykonania kary 6 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 28 września 2021 r., sygn. akt X K 763/21, której wykonanie warunkowo zawieszono skazanemu na okres próby 2 lat, z uwagi na popełnienie przez skazanego przestępstwa w dniu 19 czerwca 2021 r., podczas gdy wskazane naruszenie porządku prawnego przez ww. nie nastąpiło, jak tego wymaga wskazany przepis, w okresie próby ale przed jego rozpoczęciem, co w połączeniu z upływem w dniu 6 kwietnia 2024 r. terminu wskazanego w art. 75 § 4 k.k., tj. okresu próby i dalszych 6 (sześciu) miesięcy, wykluczało zarządzenie w dacie orzekania w stosunku do skazanego wykonania warunkowo zawieszonej kary i powinno skutkować umorzeniem postępowania w tym przedmiocie, gdyż do sytuacji skazanego zgodnie z art. 4 § 1 k.k. winno mieć zastosowanie uregulowanie wcześniejsze, albowiem było ono względniejsze dla sprawcy w porównaniu z treścią art. 75 § 4 k.k. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 7 lipca 2022 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 2600, z późn. zm. z Dz. U. z 2023 r. poz. 403), który wszedł w życie 1 października 2023 r. i*

*stanowił, że zarządzenie wykonania kary nie może nastąpić później niż w ciągu roku od zakończenia okresu próby.”*

Podnosząc powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i umorzenie postępowania w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności na podstawie art. 15 § 1 k.k.w.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co przemawiało za rozpoznaniem jej w trybie art. 535 § 5 k.p.k. i uwzględnieniem w całości na posiedzeniu bez udziału stron. Rację ma skarżący, że zaskarżone postanowienie zostało wydane z rażącą obrazą przepisów wskazanych w zarzucie kasacji.

Analiza akt sprawy wskazuje, że podstawą zarządzenia wobec K. S. wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem z dnia 28 września 2021 r., w sprawie sygn. akt X K 763/21, był przepis art. 75 § 2 k.k., a powodem zarządzenia wykonania kary na tej podstawie był fakt skazania K. S. „wyrokiem Sądu Rejonowego w Dębicy z dnia 09.11.2023 r.” (tak wskazano w postanowieniu), sygn. akt II K 515/21 za czyn z art. 244 k.k. popełniony w dniu 19 czerwca 2021 r. Rzecz w tym, że stanowiący podstawę zarządzenia wykonania skazanemu kary warunkowo zawieszanej przepis art. 75 § 2 k.k. stanowi, iż sąd może zarządzić wykonanie kary, **jeżeli skazany w okresie próby rażąco narusza porządek prawny**, w szczególności, gdy popełnił inne przestępstwo niż określone w § 1, albo jeżeli uchyla się od uiszczenia grzywny, od dozoru, wykonania nałożonych obowiązków lub orzeczonych środków karnych, środków kompensacyjnych lub przepadku. W tej sprawie wyrok Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 28 września 2021 r., w sprawie o sygn. akt X K 763/21 uprawomocnił się w dniu 6 października 2021 r. co oznacza, że orzeczony nim dwuletni okres próby rozpoczynał się w tym właśnie dniu, a kończył się w dniu 6 października 2023 r. Z kolei, przestępstwo z art. 244 k.k., za które K. S. został skazany w sprawie o sygn. akt II K 515/21 wyrokiem Sądu Rejonowego w Dębicy z dnia 9 listopada 2021 r. (a nie 2023 r. - jak błędnie ustalił sąd – por. odpis wyroku k. 43 akt VI Wp 259/24), zostało popełnione **w dniu 19 czerwca 2021 r.**, a to oznacza, iż skazanie za to przestępstwo nie miało żadnego znaczenia dla ustalenia istnienia przesłanek fakultatywnego zarządzenia wykonania kary pozbawienia

wolności, o których mowa tak w art. 75 § 2 k.k. jak i 75 § 3 k.k., skoro nie zostało popełnione w okresie próby.

Brak było zatem jakichkolwiek podstaw do zarządzenia wykonania warunkowo zawieszanej kary 6 miesięcy pozbawienia wolności. Treść wydanego postanowienia wskazuje, że sposób procedowania sądu *meriti* był rażąco nieprawidłowy, skoro jego uwadze uszła tak zasadnicza kwestia.

Podobnie należy ocenić pominięcie przez sąd orzekający w przedmiocie zarządzenia K. S. wykonania warunkowo zawieszanej kary, konieczności uwzględnienia regulacji z art. 4 § 1 k.k. Nie ulega wątpliwości, że czyn, za który K. S. został skazany w tej sprawie popełniony był w dniu 15 czerwca 2021 r., a więc w czasie, gdy obowiązywał art. 75 § 4 k.k. w brzmieniu sprzed jego zmiany, która weszła w życie w dniu 1 października 2023 r. i wydłużyła termin na zarządzenie wykonania kary do roku od zakończenia okresu próby (art. 1 pkt 22 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw - Dz. U. z 2022 r. poz. 2600). Przepisy wskazanej ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. nie wyłączyły przy tym stosowania art. 4 § 1 k.k. a brzmienie art. 75 § 4 k.k. w dacie czynu skazanego jest względniejsze dla sprawcy niż obecnie obowiązująca regulacja. Orzekając w dniu 18 kwietnia 2024 r. w trybie art. 75 § 2 k.k. w przedmiocie zarządzenia wykonania kary, sąd pierwszej instancji nie dochował terminu określonego w art. 75 § 4 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 września 2023 r.), albowiem już w dniu 6 kwietnia 2024 r. upłynął okres sześciu miesięcy umożliwiający sądowi wykonawczemu wydanie postanowienia o zarządzeniu wykonania kary warunkowo zawieszanej.

Podniesione w zarzucie kasacyjnym rażące naruszenie prawa materialnego miało istotny wpływ na treść zaskarżonego postanowienia, skoro doprowadziło do zarządzenia wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności w sytuacji, gdy nie tylko nie dochowano terminu określonego w art. 75 § 4 k.k., ale także – nawet gdyby termin był dochowany – brak było jakichkolwiek podstaw do jej zarządzenia.

Mając na uwadze powyższe okoliczności konieczne stało się uchylenie zaskarżonego postanowienia i umorzenie postępowania w zakresie objętym tym postępowaniem, skoro wykluczone już jest zarządzenie wykonania wobec K. S.

warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 28 września 2021 r. sygn. akt X K 763/21.

Z tych powodów orzeczono jak w sentencji postanowienia.

[J.J.]

[a.ł.]

Jerzy Grubba

Waldemar Płóciennik

Jarosław Matras